

4.2.2 Poznávej světová náboženství	
<i>doporučená vzdělávací oblast, předmět</i>	základy společenských věd, soudobý svět, člověk v lidském společenství
<i>cíl aktivity</i>	uspořádat vědomosti o náboženstvích, které žák již má prohloubit je, diskutovat o nich
<i>rozvíjená klíčová kompetence</i>	kompetence k učení, řešení problémů, komunikativní, kulturní povědomí, využívat prostředky IT...
<i>pomůcky</i>	encyklopedie, internet pro ověření detailů
<i>doba trvání aktivity</i>	cca 1 vyučovací hodina
<i>organizace</i>	ve skupinách, umožnit diskusi
<i>popis aktivity:</i>	
<ul style="list-style-type: none"> -statická, nad pracovním listem, vhodné jsou dvojice, trojice -úkol je co nejrychleji, ale také nej přesněji vyplnit pracovní list – lušťovku se zadáním, nejprve bez použití pomůcek -v případě, že nemá pracovní tým dostatek informací, poskytne mu učitel přístup k encyklopedii náboženství, popř. k internetu (možná srážka bodového ohodnocení...) -žáci mohou předem vědět o jaké systémy se jedná, popřípadě mohou mít v prostoru třídy rozmístěny nápovědy (pak by se čistě statická činnost změnila díky pohybu, který budou konat po prostoru při vyhledávání informací) 	
<i>směřujeme k:</i>	
třídění informací, pěstování respektu k víře i vyznání, byť žák sám disponuje jinou vírou či je ateista, k toleranci,	
<i>nesmíme dopustit:</i>	
hanlivé vyjadřování o jakémkoliv náboženském systému	

„Lušťovka“¹

PRACOVNÍ LIST č. 1, Poznávej světová náboženství	
Jméno žáka/žáků:	Datum:
Nápověda: do příslušného řádku napiš odpověď na otázky:	
1. Symbolická činnost v náboženském významu, ve smyslu vyznat se viny, káti se, pak tedy činiti ...	
2. Symbol křesťanství	
3. Byl ukřižován, zemřel na kříži a vstal z mrtvých, Syn Boha a Syn člověka ...	
4. Jedna ze svátostí, jeden z nejstarších křesťanských rituálů	
5. Náboženský úkon spočívající v odevzdání věci či života Bohu za druhé	
6. Svatý otec, hlava katolické církve	
7. Radostná zvěst, zvěstování, svědectví o Ježíši Kristu poskytnuté zejména Matoušem, Markem a Lukášem	
8. Svatostánek této církve	
9. Členové jedné ze tří základních křesťanských církví.	
10. Obřady, rituály, které jsou základem bohoslužby v této církvi, například přijímání, křest, biřmování, smíření a zpověď z hříchů, poslední pomazání, vysvěcení, sňatek...	
11. Požití chleba a vína, rituál, který je součástí mše v římskokatolické církvi.	

1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									
11									

¹ Používám pojem „Lušťovka, protože se nejedná o křížovku v pravém slova smyslu, ale vlastně o „luštění tajenky“, vyhledávání správných informací a vepisování pouze po vodorovné linii

Správné řešení pracovního listu č. 1-lušť'ovka - křesťanství

1		P	O	K	Á	N	Í			
2			K	Ř	Í	Ž				
3			J	E	Ž	Í	Š			
4	K	Ř	E	S	T					
5	O	B	Ě	Ť						
6			P	A	P	E	Ž			
7	E	V	A	N	G	E	L	I	U	M
8		K	O	S	T	E	L			
9		K	A	T	O	L	Í	C	I	
10			S	V	Á	T	O	S	T	I
11	P	Ř	I	J	Í	M	Á	N	Í	

„Vyškrtávačka“²

PRACOVNÍ LIST č. 2, Poznávej světová náboženství	
Jméno žáka/žáků:	Datum:
<p>Nápověda:</p> <p>jedná se o tzv. vyškrtávačku, v tabulce vyhledej slova zvýrazněná v doprovodném textu a vyškrtej je. Slova mohou být umístěna v řádku psána zprava i zleva, a nebo ve sloupci, psána shora i zdola. Z písmen, které ti zbudou sestav slovo označující jeden z nejstarších a počtem vyznávajících i největších náboženských systémů.</p>	

² Používám pojem „vyškrtávačka“, protože se jedná o „vyškrtávání“ pojmů a pojem, který zůstává dává tajenku

Text: Toto náboženství má své kořeny v tradicích a dějinách **Indie**. Většina hinduistů vyznává, že stvořitelem světa je **Brahma**, vládne světu jako *trimúrti* – Brahma, Višnu-udržovatel, **Šiva-ničitel**. **Ganéša** – bůh se sloní hlavou a nebo Hanuman-opičí bůh, jsou další oblíbené postavy této víry.

Tento náboženský systém je velmi složitý a pro Evropana špatně pochopitelný, ale vychází ze složitosti života v Indii, zde například stále funguje ztv.kastovní systém (i když je zákonem zakázaný).**Kasta** je skupina obyvatel založená na původním zaměstnání a z postavení, do kterého se člověk narodil, je téměř nemožné se vymanit.

Všichni vyznavači této víry nevěří v totéž, ale existují základní články víry, mezi ně patří i **Sansára** -putování, označuje putování duše z těla do těla, ze života do života, nebo **karma**, důvod, proč se všechny lidské (živé) bytosti rodí znovu, zákon příčiny a následku.

Mahabhárata je jednou z posvátných knih této víry, čítá na dvě stě tisíc veršů.

Jedním ze zajímavých svátků je **hólí**, koná se na jaře a soustřeďuje se kolem skutků Kršny, kdy jako avátar navštívil Zemi. Například **ártí** je zase uvítací obřad, kněz při něm umístí na podnos pět svíček-pět živlů- oheň, zemi, vzduch, vodu a éter, věřící přejedou rukou nad plamínky a potom nad vlastní hlavou, a by se jim dostalo síly a požehnání. Havan je potom zápalná oběť, kdy kněz rozdělá s použitím dříví oheň a v karafě rozpustí **ghí** (máslo), to představuje ústa boha polykajícího obětiny.

A	T	S	A	K	I	N	D	I	E	K
B	R	A	H	M	A	A	V	I	Š	A
H	I	N	D	U	I	S	M	U	S	R
N	I	Č	I	T	E	L	G	H	Í	M
G	A	N	É	Š	A	Á	R	T	Í	A
S	A	N	S	Á	R	A	Í	L	Ó	H
A	T	A	R	Á	H	B	A	H	A	M

Správné řešení pracovního listu č.2- „vyškrtávačka“- hinduismus

A	T	S	A	K	I	N	D	I	E	K
B	R	A	H	M	A	A	V	I	Š	A
H	I	N	D	U	I	S	M	U	S	R
N	I	Č	I	T	E	L	G	H	Í	M
G	A	N	É	Š	A	Á	R	T	Í	A
S	A	N	S	Á	R	A	Í	L	Ó	H
A	T	A	R	Á	H	B	A	H	A	M

Přesmyčky

PRACOVNÍ LIST č. 3, Poznávej světová náboženství	
Jméno žáka/žáků:	Datum:
<p>Nápověda: jedná se o tzv. přesmyčky, všechna slova mají cosi společného s tímto náboženstvím, jen jsou v nich „přehozená písmena“ na nesprávných pozicích. Sestav slova správně. Název náboženského systému zjistíš z posledních pěti slov, když ze správně sestaveného slova vezmeš nejprve 4. písmeno, pak 1.písmeno, pak 2.nebo 3.písmeno (jen jedno) , z předposledního slova pak 4.písmeno a z posledního slova 1.písmeno.</p>	

1	D Ž H A D Ž
2	K Á T Z A
3	R Á N K O

4	M H A M A D M U
5	L I M S U M
6	Š I T A M E
7	L Á T S A
8	L A L Á H
9	D A Š A H Á
10	K A K M E

Správné řešení pracovního listu č.3- „přesmyčky“- islám

1	H A D Ž D Ž
2	Z A K Á T
3	K O R Á N
4	M U H A M M A D
5	M U S L I M
6	M E Š I T A
7	S A L Á T
8	A L L Á H
9	Š A H Á D A
10	M E K K A

Řešení z posledních čtyř slov - ISLÁM

Vysvětlení (stručné) k použitým slovům:

1.hadžďž – je pout' na svatá místa islámu k Mekce, kterou má každý muslim vykonat alespoň jednou za život

2. *zakát* – obdarovávání chudých almužnou – jeden z pěti sloupů islámu, dalšími jsou šaháda- vyznání víry, salát -modlitba, sawm- půst v měsíci ramadánu, hadždž – pouť do Mekky
3. *korán* - slovo Boží, Alláhovo, posvátná kniha muslimů
4. *Muhammad* – zakladatel islámu
5. *muslim* - vyznavač islámu
6. *mešita* – modlitebna muslimů
7. *salát* -modlitba, jeden z pěti sloupů islámu
8. *Alláh* – muslimsky Bůh
9. *šaháda* – vyznání víry, jeden z pěti sloupů islámu
10. *Mekka* – posvátné, poutní místo muslimů, město v Saudské Arábii

Informační tabulky

(je vhodné je rozmístit po třídě či jiném využívaném prostoru vcelku, či rozstříhat, dle schopností a znalostí žáků)

Křesťanství³

Počet vyznávajících: asi 2 200 000 000

Období vzniku: přelom letopočtu

Lokace: západní svět, Rusko, Latinská Amerika, střední a Jižní Afrika, Filipíny...

Křesťanství je monoteistické, univerzální, historické (založené) a misijní náboženství, které je soustředěno kolem života a učení Ježíše z Nazareta, kterého chápe jako mesiáše (tj. Krista), spasitele světa, Božího syna a samotného Boha, který se v Kristu zjevil. Křesťanství vzniklo historicky z židovství na území Palestiny, kde Ježíš působil. Toto působení a počátky křesťanství zachycuje Nový zákon, mladší část křesťanské Bible.

³ Zdroj informace : Keene, M : Světová náboženství, Knižní klub, Praha 2003, ISBN 80-242-0983-7

Většina křesťanů patří k jednomu ze tří hlavních směrů, k církvím: západní katolictví, východní pravoslavní a protestantství, vzniklé z reformace v 16. století. Liší se od sebe odlišným chápáním vztahu věřících a církve, z čehož se odvozuje i odlišná církevní organizace. Zatímco starší církve (katolické a pravoslavné) se chápou jako nezbytné pro zprostředkování kontaktu mezi Bohem a člověkem, řada protestantských církví se chápe jako sdružení věřících, kteří tvoří místní sbory.

Islám⁴

Počet vyznávajících: 1 600 000 000

Období vzniku: 7. století našeho letopočtu

Lokace: západní, střední a jihovýchodní Asie, severní Afrika...

Islám je monoteistické abrahámovské náboženství založené na učení proroka Muhammada, náboženského a politického vůdce působícího v 7. století. Slovo islám znamená „podrobení se“ či odevzdání se Bohu (arabsky Alláhu). Stoupenec islámu se nazývá muslim, což znamená „ten, kdo se podřizuje Alláhu.“

Muslimové věří, že Bůh Muhammadovi zjevil Korán, který společně se Sunnou (Muhammadovy činy a slova) považují za základní prameny islámu. Muslimové nepovažují Muhammada za zakladatele nového náboženství, ale za obnovitele původní monoteistické víry Abraháma, Mojžíše, Ježíše i dalších proroků islámu. Podle islámské tradice Židé a křesťané zkreslili zjevení daná Bohem skrze proroky, a to buď změnou textu, nesprávnou interpretací nebo obojím.

Hinduismus⁵

Počet vyznávajících 1 200 000 000

Období vzniku: 1. tisíciletí před naším letopočtem

Lokace: Indie

⁴ Zdroj informace : Keene, M : Světová náboženství, Knižní klub, Praha 2003, ISBN 80-242-0983-7

⁵ Zdroj informace : Keene, M : Světová náboženství, Knižní klub, Praha 2003, ISBN 80-242-0983-7

Hinduismus není náboženstvím v západním slova smyslu. Sami hinduisté ho vnímají jako pojetí vesmírného řádu, zákonů přírody i společnosti. Jedná se tedy spíše o nábožensko-sociální systém, který v sobě zahrnuje právní a společenské normy. Většina hinduistů vyznává, že stvořitelem světa je Brahma. Brahma je nejvyšší realita, nejvyšší duch mimo veškeré lidské chápání, čas a prostor. Je všude. Vládne světu prostřednictvím tří hlavních kvalit – *trimúrti* – Brahma, Višnu, Šiva. Hinduisté věří v cyklické opakování světa, svět je periodicky obnovován a ničen.

Zdroje informací:

*<http://cs.wikipedia.org/wiki>, kapitoly: křesťanství, islám, hinduismus

*Keene, M : *Světová náboženství*, Knižní klub, Praha 2003, ISBN 80-242-0983-7

*21.století, Revue objevů, vědy, techniky a lidí, měsíčník, vydává RF HOBBY, s.r.o., Praha 10, č. 5/2010, kapitola 10 největších světových náboženství